

Катерина УДОВИЦЬКА

здобувач вищої освіти 2 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»

Інна ЦВІГУН,

д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри обліку, оподаткування
та технологій електронного бізнесу,

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОДАТКІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

До якісних характеристик ефективності податкової політики автори відносять здатність податкової політики вирішити проблеми соціально-економічного характеру, а саме: здатність наростити дохідний потенціал через зміни в податковому законодавстві — розширення податкової бази чи введення нових видів податків; дотримання мінімального терміну щодо сплати податків, обґрунтовуючи це впливом інфляційних процесів на цінність податкових надходжень з урахуванням можливості збільшення доходів за рахунок додаткових штрафних штрафів та санкції; раціональне стимулювання податковими регуляторами, під якими вони розуміють надання податкових пільг задля стимулювання окремих виробничих галузей, які підпадають під категорію пріоритетних.

Обтяжливість податкової системи розкривається під час аналізу деяких податків, які позначаються на функціонуванні суб'єктів господарювання (податку на прибуток підприємств, ПДВ, відрахування на соціальні заходи та податку на доходи фізичних осіб). Основним параметром розрахунку впливу вищеперерахованих податків на функціонування підприємств може виступати прибуток, що є основним джерелом фінансових ресурсів для розвитку виробництва.

Таким чином, податок на прибуток вилучається як частина від одержаного фірмою прибутку, тому має значний вплив на господарську діяльність суб'єктів господарювання, оскільки знижує потенційну можливість розширеного відтворення.

Вплив податків на фінансово-господарську діяльність підприємства [1]

Податок	Характеристика впливу	Форма впливу
1	2	3
ПДВ	Варійований вплив залежно від галузі діяльності, товарів, що виробляються, фінансових можливостей покупців. Може негативно впливати на діяльність підприємства у разі застосування високих ставок, оскільки зростає лаг між сплатою податкового зобов'язання та податкового кредиту.	<ul style="list-style-type: none"> загальне підвищення цін; обмеження купівельної спроможності споживачів; обмеження обсягу виробництва та реалізації продукції; нагромадження нереалізованих товарів; тимчасове відволікання оборотних коштів.
Акцизний податок	Опосередкований вплив, оскільки безпосередньо входить до вартості основної частини продукції підприємства й відшкодовується її покупцями.	<ul style="list-style-type: none"> збільшення витрат на виробництво та кінцевої вартості продукції; зменшення прибутку.
Мито й митні платежі		
Загальнодержавні та місцеві податки, які відносяться на витрати виробництва	Опосередкований вплив, оскільки тягар сплати переноситься на споживачів продукції.	<ul style="list-style-type: none"> збільшення витрат на виробництво та кінцевої вартості продукції; зменшення прибутку; збільшення витрат на виробництво та зменшення прибутку; збільшення кінцевої вартості продукції; дестимуляційна функція щодо ФОП.
Єдиний соціальний внесок		
Податок на прибуток підприємств	Визначає виробничі можливості підприємства, вибір політики відтворення, напрями його розвитку	<ul style="list-style-type: none"> прямий розподіл прибутку; пряма залежність між величиною податків та поточними витратами господарської діяльності.

Сьогодні є багато недоліків адміністрування ПДВ, спричинених недосконалістю податкового законодавства, що призводить до негативного впливу на фінансово-господарські рішення його платників. ПДВ виступає істотним чинником, здатним стимулювати або стримувати ділову активність платників цього податку. ПДВ є ціноутворюючим елементом та може істотно впливати на загальний рівень цін, оскільки входить до ціни реалізованих товарів (виконаних робіт і наданих послуг). Цей податок обмежує величину прибутку підприємств, тому що в умовах конкуренції не завжди можливе підвищення ціни на величину цього податку, особливо у разі підвищення ставки ПДВ [2].

Відчутний вплив на показники ефективності підприємства мають також податкові зобов'язання, пов'язані з обов'язковим пенсійним та соціальним

страхуванням. Ці збори мають вплив на діяльність підприємства не напряму, адже вони входять до собівартості готової продукції й перекладаються в складі ціни на кінцевих споживачів. Економічним результатом є зменшення платоспроможного попиту покупців, а отже, зниження обсягу виробництва та скорочення сукупного прибутку підприємства [3].

Ткачук Н. у своєму дослідженні запропонувала оцінити вплив податків на фінансово-господарську діяльність підприємства в розрізі обсягу реалізації продукції, собівартості, прибутку платоспроможності, стійкості та мобілізації оборотних коштів підприємства[1]. Застосовуючи результати досягнення автора для досягнення мети магістерської роботи, можемо зазначити, що найбільший вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання здійснює податок на додану

Список використаних джерел

1. Податки і збори: сучасні тенденції та перспективи / Вдовиченко А. М., Козоріз Л. О., Паскалова А. Г., Пірникоза П. В., Серебрянський Д. М., Сибірянська Ю. В., Стадник М. В.; [за заг. ред. В. М. Мазярчука]. – Київ: «ФОП Лопатіна О.О.», 2019. 392 с. https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/wfd_podatky_final.pdf

2. Амоша О.О. Механізм оподаткування доданої вартості в Україні : автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит». К. : Вид-во «Либідь», 2005. С. 22.

3. Богославець Т.І. Аналіз податкового навантаження та його вплив на кінцеві результати діяльності суб'єкта господарювання. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.